

РЕЦЕНЗИЈА
НА УНИВЕРЗИТЕТСКИОТ УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „ФИНАНСИСКИ
ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ“ ОД ПРОФ. Д-Р МАРИЈА ГОГОВА-САМОНИКОВ,
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Одлуката бр. 1202-36/5, донесена на 199. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 21.1.2021 год., избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р **Стеван Габер** – вонреден професор на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,
- д-р **Љупчо Давчев**, вонреден професор на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.5

Рецензентската комисија е формирана заради изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис (учебник) со наслов „*Финансиски пазари и институции*“ од проф. д-р Марија Гогова-Самоников, наменет за студентите на прв циклус студии на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економски факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Финансиски пазари и институции“ од проф. д-р Марија Гогова-Самоников претставува заокружена целина на материјата поврзана со изучување на финансискиот систем во целина, од неговите институции до начинот на нивното работење, која студентите ја изучуваат на истоимениот предмет – Финансиски пазари и институции. Учебникот е наменет за изучување на наставната програма по наведениот предмет од страна на студентите од втора студиска година (четврт семестар) на насоката Финансии, каде што предметот Финансиски пазари и институции се јавува како задолжителен, со неделен фонд на часови 2+2+2. Овој предмет Финансиски пазари и институции се изучува како изборен предмет за останатите насоки и тоа за насоките Сметководство и ревизија; Бизнис економија во втора студиска година, (трет семестар) со неделен фонд на часови 2+2+2 и на насоките Маркетинг и Менаџмент и претприемништво во трета студиска година (петти семестар) со неделен фонд на часови 2+2+2.

Податоци за обемот на ракописот: Учебникот содржи 320 страници, со повеќе табели, графикони и практични примери и задачи кои им овозможуваат на студентите многу полесно разбирање и совладување на оваа практична проблематика. На крајот од ракописот се сместени релевантните библиографски единици кои ја третираат проблематиката на финансиите. Трудот е пишуван во А4 формат, со нормален проред, со употреба на фонт Arial и големина на буквите 11. Сметаме дека обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите согласно со предвидениот број на часови и одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и од практичен аспект ќе им овозможи на студентите осознавање на значењето, местото и улогата на финансиските институции во рамките на целокупниот финансиски систем, како и начините на работење на овие институции и принципите на кои се базира нивното работење. Посебно е значајно изучувањето на оваа проблематика од страна на студентите на Економски факултет заради осознавање на основните постулати на функционирање на целокупната финансиска

проблематика; со оглед на фактот што конципирањето и димензиите на финансиите претставуваа доста важен елемент во економскиот систем во целина. Посебно внимание заслужуваат: причините за постоење и оправданост на финансискиот систем во целина, финансиски институции, финансиските пазари и принципите на работење на финансискиот систем. Од оваа причина, сметаме дека материјалот обработен во учебникот се одликува со голема теоретска и практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес во оваа проблематика.

Краток опис на содржината на ракописот: Содржински трудот е конципиран во 4 посебни делови, кои ги покриваат тематските единици предвидени со наставната програма. Во продолжение следи кратка презентација на одделните тематски единици.

Првото поглавје е посветено на причините за постоење на финансиските системи. Станува збор за дел од материјалот кој треба да ги даде воведните аспекти на сè она што како систем на финансиски функционира денес. Од таа причина се проучуваат оправданите аспекти на финансиските системи, нивното создавање, тек и развој.

Второто поглавје се надоврзува на првото од причина што во него се обработени, институциите кои го формираат овој систем во реално прифатлив и потребен. Тука се опфатени видовите финансиски институции кои работат посебно, но е поврзано со сите карактеристики кои ги определуваат за вработување во одделни подвидови или категоризирања во сличноста на дејноста. Во овој дел материјалот се обработува по номенклатурната истоветност на институциите, со цел студентите да добијат јасна слика за институциите и нивната функција.

Третото поглавје ги проучува финансиските пазари. Местата на кои се реализира целокупната финансиска трговија со сите нејзини карактеристики и опфат на видовите во кои тие можат да се пројават.

Последното поглавје прави анализа на начините на работење на одделни финансиски сегменти, како банкарскиот, берзанскиот и принципот на работа на останатите финансиски единици со цел да се добие претстава како се функционира и кои се правилата за работа. Во ова поглавје се прави осврт на развојот на финансиските системи и еволуцијата која нè носи кон иднината и неопходноста на промени кои се базирани на развојот на целокупниот економски систем.

На крајот од секое поглавје се дадени теми и прашања кои студентите можат да ги користат за продлабочување на своите знаења и од аспект на практична примена на теоретски обработениот материјал. Станува збор за вежби кои ќе се обработуваат по реализирањето на предвидените предавања.

Сосема на крај има листа на искусвени примери кои може да служат за приближување на праксата до теоријата за студентот кој ќе треба да препознае каде во материјалот се среќава опишаниот случај и како истиот правилно треба да се реши.

Преку ваквиот начин на обработка на проблематиката на финансиските пазари и институции сметаме дека е постигната главната цел на авторот – да им помогне на студентите да ги разберат суштината, предметот на обработка и различните форми, модели, слабости, причинители на овој дел од работењето на финансиските системи, и она што е посебно важно, преку илустративните примери содржани во материјалот да можат практично да ја осознаат историјата, тековноста и сигнификантноста што таа ги има оставено со своето функционирање во рамки на општествениот систем. Да бидат способни, да го проценат значењето на паричните текови, да ги откријат сите пропусти и негативности во работењето на овој систем, кои понатаму би биле предмет на коригирање, а истовремено да ги идентификуваат позитивностите кои треба да се стимулираат.

Согласно со горенаведените констатации, а врз основа на детално анализирање на содржината на ракописот, го даваме следново

МИСЛЕЊЕ

Универзитетскиот учебник „ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ“ од проф. д-р Марија Гогова-Самоников претставува сеопфатна целина на материјата поврзана со процесот на следење на финансискиот систем, како и сите процеси поврзани со него што се одвиваат во рамки на економските системи. Авторката направила успешна комбинација на теоретскиот и практичен аспект на проблематиката, со цел да ја доближи предметната материја до студентите и да им помогне да научат како оваа анализа да ја применуваат во практичната работа. Се надеваме дека на овој начин, преку изучување на оваа проблематика, студентите ќе стекнат соодветни знаења кои понатаму ќе можат да ги применат како во изучувањето на останатите предметни дисциплини, така и во нивната понатамошна професионална работа. На останатите заинтересирани лица, кои практично ги применуваат принципите на финансиското работење во секојдневната работа, овој материјал ќе им помогне за полесно разбирање и имплементација на методите и техниките, моделите и формите на процесот на анализа и дизајнирање на финансиските норми во финансиското работење.

Сметаме дека трудот ќе даде придонес во збогатување на материјата која ја обработува и ќе им помогне како на студентите, така и на пошироката стручна јавност во полесно совладување на оваа значајна проблематика. Од оваа причина, препорачуваме истиот да биде објавен.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест на **Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип** да му предложиме универзитетскиот учебник со наслов „**Финансиски пазари и институции**“ од проф. д-р Марија Гогова-Самоников да го одобри за издавање.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Стеван Габер, вонреден професор, с.р.
Д-р Љупчо Давчев, вонреден професор, с.р.